

V.V.N.T. **LEDENBRIEF**

Maandelijks tijdschrift van de
**VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE**

Nr. 59

JUNI 1990

VAN DE VOORZITTER

Van 16 t/m 19 mei vond in Rotterdam een Europese Conferentie over Oost/West-stedenbanden plaats. Deze conferentie werd door ongeveer 450 deelnemers uit praktisch alle Europese landen bezocht. Voor mij was het een heel interessante ervaring en ik hoorde dat van vele deelnemers, vooral van de Tsjechoslowaakse vrienden, die ik er aantrof.

Wat was de bedoeling?

Voor alles het belang van stedenbanden, jumelages tussen gemeenten van verschillende landen, duidelijk maken. Lang niet iedereen is daarvan overtuigd. Het is natuurlijk wel zo dat op zo'n conferentie de geïnteresseerden aangetroffen worden, die niet meer overtuigd behoeven te worden, maar ik denk toch dat er geen overtrokken standpunten verkondigd werden.

Persoonlijk ben ik van harte de mening toegedaan dat jumelage één van de effectiefste instrumenten is, juist in deze tijd, om de volken dichter tot elkaar te brengen. En wanneer een gemeente besluit dat te gaan doen, ligt het voor de hand dat men nu naar Oosteuropa kijkt. De betrekkingen met die landen stonden immers op een laag niveau en de gevolgen daarvan zijn op alle terreinen waar te nemen.

Er wordt hier en daar gesproken, zelfs een appèl op ons gedaan, Oost Europa te helpen. Een goede zaak en er mag geen kwaad woord over gesproken worden. Wel vraag ik me soms af: wie coördineert er en wat zijn de prioriteiten.

Eén van de moeilijkste vragen is, hoe en waar begint men.

Naar mijn mening kan een direkt contact tussen gemeenten deze zaak eenvoudiger en overzichtelijker maken.

Jumelages, die men wel aanduidt als van "townhall to townhall" hebben terecht een negatieve klank. Maar in de huidige situatie is dat toch niet zo verwerpelijk. Wanneer het tenminste daar niet bij blijft. Want één ding is mij in deze dagen zeer duidelijk geworden. Het ontbreekt in de Oosteuropese gemeenten veelal aan bestuurlijke ervaring. Er zijn goedwillende mensen tot bestuurlijke taken geroepen terwijl zij daarvoor geen opleiding, noch ambitie hadden en zij troffen er evenmin het juiste instrumentarium aan.

Wat ook evident is, en dat maakt het zoëvengenoemde nog alarmerender: men heeft, heel begrijpelijk, zo de buik vol van een gecentraliseerd bestuur dat men nu alle of zoveel mogelijke bevoegdheden op het lokale niveau wil brengen. De wijzer van de klok is naar de andere kant doorgeslagen.

Ik zou wel wensen - en ik denk dat wij daar meer aan moeten doen - dat meer Nederlandse gemeenten met Tsjechoslowaakse gemeenten gaan jumeleren.

Wat is de situatie op dit moment?

Uit het materiaal, dat ik op de conferentie kreeg, blijkt dat er 55 Nederlandse gemeenten met Oosteuropese gemeenten een officiële overeenkomst hebben.

Er zijn 6 Roemeense partners, 9 Hongaarse, 11 uit de Sovjet Unie, 5 uit de DDR, 22 Poolse, 5 Joegoslafse, 2 Bulgaarse en 7 partners uit Tsjechoslowakije.

Welke gemeenten hebben een jumelage met een Tsjechoslowaakse gemeente?

Amsterdam - Praag; Brielle - Havlíčkův Brod; Harderwijk - Znojmo; Hilversum - České Budějovice; Rheden - Cheb; Rijswijk - Beroun; Waddinxveen - Tabor.

U ziet, er zijn nog mogelijkheden genoeg. Op de laatste bestuursvergadering besloten wij de jumelages bij gemeentebesturen onder de aandacht te brengen. Het kan natuurlijk geen kwaad, wanneer de leden dat op hun manier ondersteunen. Vanzelfsprekend staan wij open voor suggesties.

Arie Hoogstad.

X-X-X-X-X

VAN DE REDACTIE

Met de vakantie in het zicht hebben wij gekozen voor een sportieve plaat op de omslag van deze ledenbrief.

De volgende ledenbrief zal een gecombineerd Juli/Augustusnummer zijn.

Het is met de hiernavolgende mededeling inderdaad "een open deur intrappen", want u hebt het zelf al bemerkt: wederom geen Life of Leben.

Het is zeer twijfelachtig of we ooit nog gratis het geïllustreerde Tsjechoslowaakse tijdschrift kunnen meezenden. In elk geval gaan binnenkort onze voorzitter en vice-voorzitter weer daarover in Praag praten met de betrokken instanties.

Bij "Reisherinneringen" vindt u het beloofde artikel: "Voor het eerst naar Tsjechoslowakije", dus hoe wij ertoe kwamen.

Verder wijzen wij op onze V.V.N.T.-Silvesterreis en bij "Reistips" vinden toeristen tips voor privé-reizen.

Voorts bijzondere aandacht voor het gestelde in de open brief van twee "jumelage-burgemeesters" aan minister Van der Broek. Dit sluit goed aan op het artikel van de voorzitter.

Tenslotte bij "Onze boekenplank" interessante nieuwtjes, o.a. voor hen die naar Praag gaan.

L.J. v.d. Burg.

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 800 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,=;	6 nrs	f 85,=;	12 nrs	f 165,=
1/8 "	f 20,=;	" "	f 115,=;	" "	f 225,=
1/4 "	f 30,=;	" "	f 170,=;	" "	f 325,=
1/2 "	f 50,=;	" "	f 270,=;	" "	f 500,=
hele pag.	f 85,=;	" "	f 440,=;	" "	f 850,=

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag. Tel. 070-3258679.

KERST-/NIEUWJAARSREIS NAAR TSJECHOSLOWAKIJE

Van 22 december 1990 - 2 januari 1991 (12 dagen)

Door de V.V.N.T. wordt een geheel verzorgde reis georganiseerd naar **Luhačovice** in Moravië en wel van 22 december 1990 (vertrekdag) tot en met 2 januari 1991 (dag van terugkeer in Nederland).

De onderbrenging geschiedt in het luxueuze "Palace"-kuurhotel, in één- of tweepersoonskamers met douche en WC.

De reis wordt uitgevoerd met een luxe touringcar van EVAG.

Wat allemaal is inbegrepen:

- * vol pension ter plaatse
- * visumkosten
- * diner, overnachting en ontbijt op heen- en terugreis in West-Duitsland
- * na aankomst en onderbrenging een feestelijk avondeten
- * Kerstdiner met verrassing
- * minstens 2 excursies
- * dagelijks een cultureel en ontspannend programma, o.a. optredens van een illusionist
- * cimbaalmuziek door OLŠAVA met kinderen, een meisjes-zangkoor en dansparen
- * kleine blaaskapel
- * concert van Hudecká Muzika
- * PALACE-muziekgroep
- * Silvester-maaltijd met optreden van een folkloregroep
- * rondleiding door Luhačovice
- * medische voorlichting over kuren in Luhačovice.

Niet inbegrepen zijn: reisverzekering en annuleringsverzekering. Daartoe bestaat de gelegenheid dit collectief te doen, waarmee u poliskosten bespaart. Op het aanmeldingsformulier kunt u dit opgeven.

Deze 12-daagse reis kunnen wij onze leden aanbieden voor slechts f 1150,--.

Niet-leden betalen f 50,-- meer, dus f 1200,--.

Toeslag voor een éénpersoonskamer: f 90,--;

Toeslag voor kamer met ligbad en WC: f 40,--.

(Het aanmeldingsformulier vindt u op de voorlaatste pagina)

6 DAGEN PRAAG-TJECHOSLOWAKIJE voor f 495,--

VERTREKDATUM 30 JUNI 1990

inlichtingen en reserveringen: Tijdens kantooruren.

EVAG SPECIAL TOURS

i.s.m.
vereniging
VVNT

George Stephensonweg 35
3133 KJ Vlaardingen

Postbus 112. 3130 AC Vlaardingen
Tel.: 010-4344044 Fax: 010-4602214

REISTIPS

Benzine-bonnen

Deze bonnen zijn thans behalve aan de grensovergangen en bij banken in Tsjechoslowakije eveneens verkrijgbaar in Nederland en wel bij de **TUZEX** buitenlandse handelsonderneming te **Nieuwegein**. Dit kan telefonisch of schriftelijk: Postbus 563, 3430 AN Nieuwegein, tel. 03402-34109 en b.g.g. 03402-31226.

De prijzen van benzine en diesel zijn als volgt:

Speciaal (normaal)	+ f 1,62 p.l.
Super	+ f 1,72
Loodvrij Natural	+ f 1,72
NAFTA (diesel)	+ f 1,51

Een lijst met adressen waar loodvrije benzine te verkrijgen is, wordt aan gegadigden meegeleverd. De lijst is ook aan te vragen bij het Tsjechoslowaaks reisbureau "**Cedok**" te Amsterdam, Leidsestraat 4, 1017 PA; tel. 020-220101 of 224888.

Kamperen

Bij de "**Cedok**" is ook een uitgebreide lijst met **campings** aan te vragen. Vrij kamperen is niet toegestaan.

Men betaalt op de terreinen naar gelang van de categorie van + 90 tot + 150 Kronen per nacht voor tent en auto en 2 personen.

Op de meeste campings zijn ook eenvoudige huisjes te huur, in het algemeen geschikt voor 2 personen of 4 personen. Een 2-persoons kost + 160 Kronen en een 4-persoons + 320 Kronen.

Reservering is niet mogelijk. Voorts moet men er rekening mee houden dat het gebruikelijke campinggas (nog) niet in Tsjechoslowakije verkrijgbaar is.

Huisdieren

Een internationaal inentingsbewijs is noodzakelijk, met als extra een bevestiging van de dierenarts (welke niet ouder mag zijn dan 3 dagen als u Nederland verlaat) dat het dier gezond is.

Voor honden ouder dan 6 maanden, is tevens een vaccinatiebewijs nodig tegen hondsdoelheid. Deze vaccinatie moet minimaal 1 maand oud zijn, doch mag weer niet ouder dan 1 jaar zijn.

Vliegen naar Praag

Dit kan dagelijks van Amsterdam (Schiphol) naar Praag v.v., uitgezonderd op Vrijdag. Met de ČSA iedere Dinsdag en Zaterdag. Zie ook de advertentie van de ČSA elders in de ledenbrief.

Wilt u op andere dagen vliegen dan kunt u voor reservering terecht bij uw reisbureau of de ANWB.

Met de trein

Er is o.a. een dagelijkse treinverbinding naar Praag, waarbij men wel tweemaal moet overstappen, namelijk in Keulen en Neurenberg.

De route tot Keulen kan gemaakt worden van elk station met aansluiting op de verbinding Amsterdam-Utrecht-Arnhem-Keulen of aansluiting op de verbinding Den Haag-Rotterdam-Eindhoven-Venlo-Keulen. De reis van Amsterdam naar Praag duurt ongeveer 18 uur.

Inlichtingen over treinreizen, reserveringen en boekingen kunnen worden verstrekt door de meeste stations in Nederland. Op zon- en feestdagen voor reservering enz. gesloten, uitgezonderd Almere, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.

Overnachting en hotels

Behalve het reserveren van hotels, kunt u bij de Čedok ook terecht voor het reserveren van privé-accommodatie in Praag.

Het minimum aantal nachten dat gereserveerd dient te worden is 3.

De prijzen per persoon bedragen:

- 1-persoons kamer f 53,50 per nacht
- 2-persoons kamer f 43,50 per persoon per nacht
- 3-persoons kamer f 39,-- per persoon per nacht.

Het gebruik van bad/douche en toilet in overleg met de verhuurder.

De kosten van de kamer betaalt u bij Čedok in Amsterdam, waarna u de voucher met het adres en de informatie over het openbaar vervoer ontvangt.

Annuleringsvoorwaarden: Tot 10 dagen voor aankomst géén annuleringskosten. Binnen 10 dagen voor aankomst wordt de eerste nacht in rekening gebracht. Indien men zich niet meldt en géén annulering heeft plaats gevonden, wordt geen restitutie verleend.

In de **Neuer Prager Presse** nr. 22 van 1 juni j.l. lazen wij deze advertentie:

Wohnung (4 Zimmer, I.Kategorie, 5 Bettenplätze, mit Küche) in Prag zu vermieten. Minimale Verweildauer drei Tage. Geeignet für Studenten oder Familie mit Kindern. E.Koubová, U družstva Práce 49, CS-140 00 Prag 4 (Ruf 4638291-abends).

Meer over dit adres leest u in de rubriek "Van de leden".

Carpooling

Gaat u naar Tsjechoslowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechoslowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid **Pernille La Lau**; zij heeft op zich genomen gegadigden tot elkaar te brengen.

Op maandag en dinsdag van 15.00 - 18.00 uur is zij telefonisch bereikbaar onder nr. 02946 - 1913.

==*==

VAKANTIE !!!

Ben jij een echte waterrat ?!
Dan is kanoën in Tsjechoslowakije de beste vakantie die je je kan voorstellen.

Midden- en eind augustus kunnen beginners en gevorderden kennis maken met het "Tsjechische peddelen"
Bel voor alle informatie: 02946-1913.

Pernille La Lau.

====

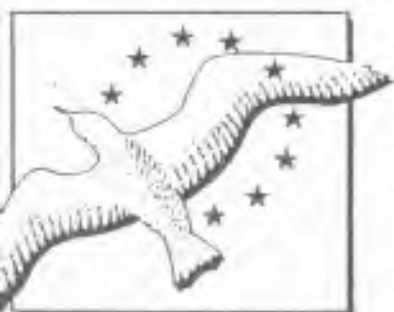
Jeugduitwisseling

Tien dagen logeren bij iemand van jouw leeftijd in Tsjechoslowakije, daarna is hij/zij tien dagen bij jou te gast.

Zomervakantie 1990

Inlichtingen en opgave:

Mevo Reisadviseurs H.J. Meendering,
docent voortgezet onderwijs
Espelodijk 16, 7451 KS Holten

EUROPEES JAAR VAN HET TOERISME 1990

T R O U W E N I N T S J E C H O S L O W A K I J E

Gaat u trouwen in Tsjechoslowakije en heeft u een tolk nodig? Informeert u eens naar onze tarieven.

Drs. R. Kooijman

(beëdigd vertaler Slowaaks en Tsjechisch)

Olympiadeplein 113

2807 BG Gouda

Telefoon na 18.00 h: 01820 - 19713

N.B. BIJ VOLDOENDE BELANGSTELLING BEGINNEN ER IN SEPTEMBER 1990 CURSUSSEN TSJECHISCH IN LEKKERKERK, WADDINXVEEN, REEUWIJK EN OUDEWATER!

JUMELAGE EN UITWISSELING

Hieronder volgt de open brief d.d. 4 mei 1990 van de burgemeesters van Brielle en Rheden gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, mr. H. van den Broek.

Excellentie,

Als burgemeesters van gemeenten die een vriendschapsband zijn aangegaan met gemeenten in Tsjechoslowakije nemen wij de vrijheid ons tot u te richten.

Bij het besluit om een jumelage aan te gaan met een stad in Oost-Europa zijn de gemeentebesturen ervan uitgegaan, dat vooral de persoonlijke contacten tussen de inwoners uit West- en Oost-Europa een belangrijke bijdrage kunnen leveren tot het ontstaan van een begrip voor elkaars situatie. Onze gemeenten hebben zich daarbij laten leiden door de Slotakte van Helsinki (1975), waarin de contacten sterk worden aanbevolen.

De grote veranderingen in Oost-Europa, waaronder Tsjechoslowakije, hebben de waarde van deze contacten niet doen verminderen.

Integendeel. Onze Tsjechische relaties benadrukken op vele manieren, dat zij de banden met West-Europa meer dan ooit op prijs stellen.

Dat dit niet bij woorden blijft, mag blijken uit het afschaffen van de wisselplicht voor bezoekers aan Tsjechoslowakije in het kader van jumelages. Het is een teken, dat de nieuwe regering er prijs op stelt de barrières voor uitwisseling zo laag mogelijk te maken. Ook waar dit derving van de zo hoog gewaardeerde westerse valuta betekent. Daarmee is een ongemak voor Nederlandse bezoekers aan Tsjechoslowakije weggenomen.

Het financiële probleem voor Tsjechen die naar Nederland willen komen, is er niet minder om geworden. Naast het bestaande valutaprobleem krijgen onze gasten te maken met hoge visumkosten. Bij een gemiddeld maandinkomen van 2500 Kronen is een bedrag van 450 Kronen voor een visum een heel bedrag. Bij de ondertekening van het vriendschapsverdrag tussen Cheb en Rheden in aanwezigheid van de Ambassadeur van Tsjechoslowakije, de heer F. Chlād, is aan dit probleem ook aandacht besteed.

Natuurlijk zouden we in het kader van een jumelage de kosten van de visa voor rekening van de ontvangende gemeente, in ons geval Brielle en Rheden, kunnen nemen. We hebben daar echter principieel bezwaar tegen. Waar het verschil in welvaart toch al zo groot is, willen we ten koste van alles voorkomen, dat onze Tsjechische gasten de indruk zouden kunnen krijgen dat er sprake is van liefdadigheid. Afhankelijkheid en liefdadigheid vormen ons inziens een slechte basis voor vriendschap.

Naast de relatief hoge kosten vormt ook de wachttijd bij het aanvragen van een visum een probleem. Zeker nu de uitreis mogelijkheden in politiek opzicht ruimer worden zullen meer Tsjechen de reis naar Nederland willen maken, waardoor dientengevolge de wachttijden alleen maar zullen toenemen. Wij hebben begrepen, dat er maatregelen in voorbereiding zijn om die wachttijd te beperken.

Het neemt niet weg, dat wij er bij u op willen aandringen het visumbeleid voor Oost-Europa te heroverwegen. De politieke ontspanning geeft daar ons inziens alle aanleiding voor. Een van de mogelijkheden is voor uitwisselingen in het kader van jumelages een speciale regeling te maken. Dat wij niet beogen het restrictieve beleid op het gebied van een langdurig verblijf aan te tasten, moge uit het voorgaande duidelijk zijn. Uitwisselingen in het kader van jumelages betreffen immers altijd korte bezoeken. Bovendien is de afd van de bezoeken dusdanig, dat het zeer onwaarschijnlijk is, dat mensen via deze weg van de gelegenheid gebruik zouden willen maken hun verblijf in Nederland illegaal te continueren.

Op grond van de openlijke steun van Nederland aan de democratische ontwikkelingen in Oost-Europa, en zeker in Tsjechoslowakije, hebben wij het vertrouwen, dat u bereid bent het visumbeleid in het kader van jumelages te verzachten. We zijn ervan overtuigd op grond van mededelingen van onze contacten, dat zo'n maatregel positief zal worden ontvangen.

Hoogachtend,

w.g. De Burgemeester van Brielle, J.F. Sala

De Burgemeester van Rheden, T.J. Koek.

De redactie-vergadering voor de eerstvolgende Ledenbrief, het Juli/Augustusnummer, vindt op 27 juni plaats. Kopij voor deze ledenbrief dus graag voor 27 juni inzenden.

H.G.B.

JUMELAGE-NIEUWS

"Zijpe wil een jumelage aangaan met een Oosteuropese gemeente"

zo berichtte "Onze krant Schagen" op 8 mei j.l.

"In Zijpe is een werkgroep opgericht, waarin mensen uit verschillende dorpen zitting hebben. Een jumelage heeft echter alleen kans van slagen als de doelstelling ervan door een groot deel van de bevolking wordt gedragen. Uiteindelijk doel is immers om tot uitwisselingen op het gebied van cultuur, kunst en sport te komen.

Na de nodige discussie binnen de werkgroep is besloten om een jumelage aan te gaan met een gemeente in Tsjechoslowakije.

Vele handen maken licht werk en als het uiteindelijk tot een uitwisseling komt, zijn er veel gastgezinnen nodig. Wie geïnteresseerd is kan contact opnemen met de heer De Koning, tel. 02247-1395 of de heer N. Nierop, telefoon 02249-1661."

X-X-X-X-X

Ook de **GEMEENTE REEUWIJK** wil een vriendschapsband aangaan met een gemeente in Tsjechoslowakije.

In 1983 heeft de raad van de voormalige gemeente Reeuwijk de wens te kennen gegeven om een stedenband aan te gaan met een gemeente in Oost-Europa. In dat jaar zijn dan ook de eerste voorbereidende werkzaamheden verricht, doch de gemeentelijke herindeling per 1 januari 1989 was er debet aan dat het onderwerp "stedenband" enige tijd moest blijven rusten.

Teneinde te kunnen beoordelen of het gewenste brede maatschappelijk draagvlak in deze gemeente aanwezig zou zijn, is op 25 september 1989 een informatieavond ten behoeve van de gehele gemeenschap georganiseerd. Deze avond heeft aangetoond, dat de ingeslagen weg een goede was. Ruim 100 vertegenwoordigers van diverse verenigingen en instanties uit het Reeuwijkse hebben die avond bijgewoond.

Er is een breed aanbevelingscomité samengesteld onder voorzitterschap van de burgemeester, mevrouw Y. Verstoep-Bauer. Dit comité van aanbeveling vertegenwoordigt een groot deel van de gemeenschap en kan derhalve beschouwd worden als het maatschappelijk draagvlak voor de werkgroep.

De raad heeft voor het eerste jaar een financieel budget beschikbaar gesteld van f 12.500,--. Hierbij is uitgegaan van f 1,-- per inwoner. Daarnaast worden onder bepaalde voorwaarden ambtelijke bijstand en faciliteiten toegekend.

Inmiddels heeft de definitieve werkgroep besloten over te gaan tot de oprichting van een stichting die de naam zal krijgen Stichting Vriendschapsband Tsjechoslowakije.

X-X-X-X-X

UITWISSELINGEN

Briels nieuws

Zestien **stijldansers** uit Havlíčkův Brod zullen vanaf 23 juni een week lang te gast zijn bij de stijldansers van Brielle.

Gezamenlijk zal er worden getraind en natuurlijk zijn er danswedstrijden. Vanzelfsprekend worden er ook uitstapjes gemaakt, o.a. naar Rotterdam en naar de fabriek in Waalwijk waar de dansschoentjes worden gemaakt. Bovendien krijgen de danslustigen zeillessen op het Haringvliet. Gaan de stijldansers met zeebenen naar huis?

Nadere inlichtingen krijgt u van Leo v.d. Heuvel, Til 8, 3232 RK Brielle; tel. 01810-16770.

X-X-X-X-X

Het Jeugdcircus **Santelli** uit **Groningen** gaat op bezoek bij de kinderdansgroep "Malé Zálesí" in **Luháčovice** en wel van 2 tot 14 juli a.s.

Deze folkloristische kinderdansgroep uit **Moravië** was 2 jaar geleden te gast bij het jeugdcircus in Groningen (zie ledenbrief 36).

x-x-x

Op 15 juli komt een groep van 40 **gehandicapten** naar Groningen. Deze mensen zijn alle werkzaam bij een bedrijf, dat kan worden vergeleken met een Sociale werkplaats.

Zij komen uit **Zlín** (voorheen Gottwaldov). De bedoeling van dit bezoek is vooral de aanpassingen van de gehandicapten, in de breedste zin des woords, "af te kijken". Volgend jaar zullen 40 mensen met een handicap uit Groningen naar Zlín gaan.

Tijdens hun verblijf van 15 juli t/m 23 juli 1990 worden de Tsjechen twee aan twee ondergebracht bij twintig gastgezinnen in en om de stad Groningen. In verband met de uitwisseling van persoonlijke ervaringen, is het wenselijk dat één van de gezinsleden gehandicapt is.

Behalve het bezoek aan de wereldspelen voor gehandicapten in Assen krijgen de gasten een programma met een informatief, cultureel en rekreatief karakter aangeboden. Tijdens het verblijf van de Tsjechen is de hulpdienst 24 uur beschikbaar.

Informatie bij: Projektgroep Uitwisseling Gehandicapten Groningen-Zlín
Westerkade 16, 9701 CD Groningen, Tel. 050-12611. Kontaktpersoon: John Rutten.

x-x-x-x-x

VAN DE LEDEN

Van de heer **C. Boogerd** uit Wageningen een bericht over de anthroposofische beweging dat wij plaatsen bij "Van en over Tsjechoslowakije".

Mevr. **R. Salden** en Mej. **Willems** uit Susteren hebben gebruik gemaakt van het adres, waarvan u ook op pag. 8 de gegevens vindt. Genoemde dames zijn vol lof over deze aanbieding:

"Het was een zeer schone, ruime woning (3 slaapkamers), woonkamer, keuken en badkamer en groot balkon met een lift in het gebouw aanwezig.

Een heel goede verbinding met het centrum van Praag was er door bus en metro. Voor ons is deze reis te herhalen.

Onze dank aan mevr. E. Mevaldova en uw Ledenbrief."

Van **Hella** en **Pim Molenaar** uit Baarn een verslagje van de muzikale avond op 19 mei (zie bij "Van de afdelingen"), een verslag van een Internationaal medisch congres (bij "Van en over Tsjechoslowakije") en over kunst (bij de rubriek "Wat het oog streelt").

Van Mevr. **L. Noya** uit Groningen over uitwisselingen (zie hierboven). Van **Guido Schöpping** uit Breda een nabeschouwing over het optreden van **Moravanka** (zie bij "Muzikale Noten"). Voorts o.a. van de vaste medewerkers van het Genootschap voor Tsjechoslowaakse muziek (zie aldaar).

VAN DE AFDELINGEN

Afd. Amsterdam

De bijeenkomst op 22 mei met o.a. het optreden van de toneelgroep "Dagwerk" is een succes geweest. In een volgende ledenbrief komen we hier nader op terug.

In de zomermaanden worden geen bijeenkomsten gehouden. Na de vakanties laten we weer van ons horen.

Werkgroep Provincie Utrecht

Onze muzikale avond op zaterdag 19 mei met Sytse Knijpstra en Jannie Smel is naar onze mening een succes geweest. De aanwezige Tsjechoslowaken en Nederlanders hebben op een spontane wijze meegedaan aan het slagen van deze avond. Het is ongelooflijk hoe goed Sytse en Jannie Slowaakse en Moravische liederen hebben gespeeld en gezongen.

Jannie heeft ons verrast met haar bijzonder goede stem en haar zeer goede uitspraak van het Slowaaks en het Moravisch. Wat dat betreft is Sytse een goede leraar Slowaaks voor haar geweest. Het is fantastisch hoe enthousiast deze twee Nederlanders zijn voor Tsjechoslowakije, voor haar taal en cultuur.

Wij hopen dat hun enthousiasme blijft en dat wij nog vaak van hun optreden kunnen genieten.

Hella en Pim Molenaar.

Ron Flamand

R. L. FLAMAND

reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines

Leeuwebek 7
1273 VD Huizen
tel. 02152-50338

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

In Amsterdam werd van 20 tot 25 mei een **Internationaal medisch congres** gehouden voor medici die werken op het gebied van de **oncologie** (onderzoek naar de behandeling van kanker). Een van de deelnemers was een jonge Slowaakse arts, **Matúš Studený**, werkzaam bij het Instituut voor klinische oncologie in Bratislava. Zijn deelname werd financieel mogelijk gemaakt dankzij o.a. de sponsoring van Philips. Philips is geïnteresseerd in de export van medische apparatuur naar Tsjechoslowakije.

Matúš vertelde ons over zijn werk als arts en vooral over de problemen die zijn instituut heeft. Door het tekort aan deviezen kan zijn instituut niet voldoende medische apparatuur en medicamenten kopen afkomstig uit het Westen. Zo moeten zij werken met beperkte middelen wat als konsekwentie heeft het toepassen van een sterke selectie van patiënten. Van deze komt slechts een klein aantal in aanmerking voor de chemische behandeling en bestraling, terwijl vele patiënten slechts op chirurgische manier kunnen worden geholpen.

Er zijn al de nodige kontakten in het Westen gelegd en deze hebben goede resultaten opgeleverd, o.a. financiële hulp van de Verenigde Staten.

Misschien kunnen wij, leden van de V.V.N.T., ook ons steentje bijdragen. Mocht u hierover ideeën hebben, laat het dan weten op telefoonnummer 02154/22225. Bedankt!

Hella Molenaar.

Oprichting Werkgroep Tsjechoslowakije

Ook in Tsjechoslowakije komt de **anthroposofische** beweging van de grond. Er is een eerste openbare bijeenkomst geweest op 30 december in Praag, waar besloten werd de Anthroposofische Vereniging in Tsjechoslowakije hernieuwd op te richten. Een kandidaat-bestuur werd gevormd, dat bij de officiële oprichting in juni geïnstalleerd zal worden.

Vanuit Nederland zijn de activiteiten t.b.v. de hulpverlening en uitwisseling gecoördineerd door Cornelis Boogerd, in voortdurende samenspraak met de centrale initiatiefgroep in Praag.

Op 31 maart j.l. werd een bijeenkomst georganiseerd in het heilpedagogisch kinderdagverblijf Huize Thomas te Rotterdam. In een sfeer van hartelijkheid en bereidwilligheid werd een structuur gevormd voor de ondersteuning en uitwisseling t.b.v. Tsjechoslowakije. Deze structuur ziet er als volgt uit:

1. Ten eerste werd de Werkgroep Tsjechoslowakije opgericht. In Nederland zal er een nauwe samenwerking zijn met de Stichting Helias, waarin Cornelis Boogerd als bestuurslid voor Tsjechoslowakije werkt. Zo staat het gironummer 643965 van de Stichting Helias ter beschikking van de Werkgroep. De volgende mensen werken hierin samen: Cornelis Boogerd, Anke de Boom, Ivana Holmannova, Jaap Verhagen.
2. Er werden verschillende werkgroepen gevormd. De volgende kontaktpersonen zijn voor de tot nu toe gevormde werkgroepen aanspreekbaar:

Pedagogie	- Ladjá Jiran, Teychinelaan 14, 4835 KB Breda
	- Heleen Vivaan, Herenweg 7, 1861 PA Bergen
Eurytmie	- Marleen de Jonge, Couwenhoven 7417, 3703 HZ Zeist
Muziek/zang	- Jan en Daniëlla Bloem, Herenweg 51a, 3625 AB Breukelerveen
Soc. Driegeleiding	- Michael de Gier, Pr.Hendriklaan 10, 3701 CM Zeist
Psycho-soc. hulp	- Ivana Holmannova, Zandvoortseweg 15, 2111 GP Aerdenhout
Kunstzinnige therapie	- Marije Schrijne, K.Doormanstraat 70, 7141 WH Groenlo.
3. Ten derde is dan het Werkverband Tsjechoslowakije opgericht, waarin alle betrokkenen elkaar ontmoeten wanneer daar aanleiding toe is.

Voor vragen of reacties kan men terecht bij de betreffende kontaktpersonen of bij Cornelis Boogerd, Nieuwstraat 10, 6701 DE Wageningen, tel. 08370-12554.

Reis herinneringen

Voor het eerst naar Tsjechoslowakije

Velen hebben we in de loop der jaren beloofd eens te vermelden hoe we er toe kwamen om met vakantie naar Tsjechoslowakije te gaan. Uit ons verhaal zal de reden duidelijk worden. Bovendien zal hieruit tevens blijken, dat dit land als toeristenland niet pas eind 1989 is ontdekt, maar dat velen dit reeds veel eerder hadden gedaan. Daarvoor zullen deze mensen wel een reden hebben gehad. Zoals wij dit trouwens ook hadden.

Onze kennismaking dateert van 1964. Ondergetekende werkte toen bij de ANWB als hoofd van een bijkantoor, dus in de informatieve sector. Daarvoor was ik werkzaam bij de K.N.M.V., de Koninklijke Motorrijdersvereniging en daarvoor was ik adjunct-secretaris van de Nederlandse Motorrennersbond en uit de "Motor"-sport stamt mijn vóóroorlogse contact met Tsjechoslowakije, echter zonder daar toen een bezoek te hebben gebracht.

Het bezoeken begon naar aanleiding van tegenstrijdige berichten tijdens mijn ANWB-periode. In Het Vrije Volk stond een negatieve artikelenreeks van R.J. (is inmiddels overleden vandaar geen volledige naam). In 1962 verscheen een enthousiast geschreven boek van Dr. van Egeraat en het damesblad "Margriet" publiceerde een, eveneens enthousiast, artikel.

R.J. was een uitgeweken Tsjech, dus een dankbare bron voor de media. Voor ons was het echter de aanleiding om zelf op onderzoek uit te gaan door onze kampeervakantie daar door te brengen. Daarvan hebben we geen spijt gehad, want niet alleen ons, maar ook onze zonen, die toen 7 en 5 waren, bleken het naar hun zin gehad te hebben, zodat we in de volgende jaren geen problemen hadden bij de keuze van een vakantie-land.

Toen al waren we niet de enige Nederlanders.

In Příhrazy, een kampeerterrein dat toen voornamelijk door de Tsjechoslowaken werd bezocht, ontmoetten we een andere Nederlandse familie en nog wel een journalist van het Vrije Volk met echtgenote. Vanzelfsprekend werden ervaringen uitgewisseld en deze ontmoeting resulteerde tenslotte in een uitnodiging na terugkeer in Nederland om deel te nemen aan een gesprek met hem, een collega-journalist van de "Groene" en R.J., die voor dit gesprek uit Londen overgekomen was.

Wij konden hem overtuigen dat het rare vogels zijn die hun eigen nest bevuilen. Hij bood zelfs aan rectificaties te plaatsen, hetgeen wij onzerzijds weer te ver vonden gaan. Ons doel was om door neutrale voorlichting het toerisme naar Tsjechoslowakije te bevorderen.

In deze tijd verzamelden we dan ook alle publicaties die we maar te pakken konden krijgen. De meesten daarvan zijn nog steeds aktueel, bijvoorbeeld een artikel uit de Toeristenkampioen van **1 augustus 1964**: "Beroemde schrijvers uit Praag, waar woonden ze". Bij "Onze boekenplank" vindt u een beschrijving van de literaire gids die in 1988 verscheen. Bovendien bestaat volgens een bericht in de Nieuwe Prager Presse van 1 juni j.l. de mogelijkheid om een excursie te maken: "Op de sporen van Duitse schrijvers in Praag". Deze wordt georganiseerd door de Praagse Informatiedienst. Zie ook bij de rubriek "Allerhande".

Terugkerend naar de zestiger jaren in deze ledenbrief nog de vermelding dat 1967 door de Verenigde Naties uitgeroepen werd tot "Jaar van het toerisme, toerisme paspoort voor de Vrede". Ter gelegenheid daarvan stelden wij een dia/klank-serie samen.

Handelingen dient men te zien in context met de tijd waarin men leeft. Zo stonden de zestiger jaren onder meer in het teken van de oorlog in Vietnam, de bewapeningswedloop en de strijd tegen discriminatie in de Verenigde Staten (Martin Luther King). Met een vakantie in Tsjechoslowakije kon men dan al deze problemen vergeten en genieten van natuur en vriendschappen. In een volgende ledenbrief verdere gegevens en ervaringen.

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije.

Nederlandse biografie over Dvořák

Het schrijven van een goede biografie is geen eenvoudige zaak.

Enerzijds moet het een chronologisch overzicht bevatten van diegene over wie het gaat, anderzijds dienen de feiten in een zodanige samenhang te worden gezien dat tot een zelfstandig oordeel wordt gekomen.

Het is verder een genre, dat nogal eens gemakzuchtig wordt beoefend. Zonder eigen bronnenonderzoek wordt op gezag van al of niet voorgaande schrijvers (zonder deze verder te noemen) allerlei zaken klakkeloos overgenomen. Deze kunnen op die manier nog wel eens een hardnekkig eigen leven gaan leiden.

Zo schreef Matheson in het begin van de achttiende eeuw een biografie over Sweelinck. Diens uitgave van een uit het Italiaans vertaalde muziekverhandeling was voor hem aanleiding te veronderstellen dat Sweelinck wel in Italië en met name Venetië gestudeerd zou hebben. Vele latere schrijvers tot op de dag van vandaag hebben dat vervolgens als vaststaand overgenomen.

Zo is het ook met Dvořák. Tot op de dag van vandaag wordt hij her en der als gediplomeerd slager ten tonele gevoerd en wordt zijn laatste symfonie als de vijfde vermeld, om de ergste zaken te noemen.

In de jaren vijftig had uitgeverij Gottmer het goede initiatief om een serie biografieën van componisten uit te geven. In die serie verscheen er ook een over Dvořák van de hand van M.A. Prick van Wely. Hierbij was evident dat er veel leentjebuier was gespeeld bij het boek van de Engelse musicoloog Robertson uit de veertiger jaren. De aanleiding van dit boek was Dvořák's honderste geboortedag en verscheen onder moeilijke omstandigheden van de oorlogsjaren. Met name de werkbespreking in dit boek bevat opmerkelijke passages, maar voor de rest is het nogal beperkt, mede door de tijdsomstandigheden. Robertson heeft dit ook altijd gezegd.

Het is dan nogal merkwaardig, dat er van dit boek een (zij het clandestiene) uitgave in Zwitserland verscheen, de genoemde 'bewerking' van Prick van Wely, maar zelfs een nagenoeg ongewijzigde Engelse herdruk.

Uitgeverij Gottmer heeft echter besloten tot een uitgave van een nieuwe serie en een enquête wees uit dat er ook belangstelling bestond voor Dvořák. De Nederlandse Dvořákkenner bij uitstek Joop de Waard werd daarvoor uitgenodigd en het resultaat ligt nu in de boekhandel. Binnen het kader van de door de uitgever geboden mogelijkheden heeft hij daar een knap werkstuk van gemaakt. Hij heeft gebruik gemaakt van alle beschikbare bronnen en ter zake deskundigen en met zijn eigen inzicht en kennis samengesmeed tot een goed leesbaar verhaal.

Kortom: eindelijk een **Nederlandse** Dvořákbiografie die elke toets der kritiek kan doorstaan. Het boek wordt afgesloten met een complete werklĳst, een uitgebreide bibliografie, een tijdstabel en een beschrijvend naamsregister. Dit maakt het geheel tevens tot een belangrijk naslagwerk. Het illustratiemateriaal is adequaat gekozen en voor een deel nieuw. De typografische verzorging is uit de kunst, waarbij ook grote zorg is besteed aan de Tsjechische orthografie. De fraaie band en stofomslag maken het tevens tot een sieraad van elke boekenkast.

Als klein taalgebied kunnen wij ons bij het naderen van het Dvořákjaar 1991 geen beter 'monument' wensen en voor liefhebbers van Tsjechische muziek in het algemeen en Dvořák in het bijzonder: een absolute must!

Jacques de Co.

Een nieuw muziektijdschrift

De "Vereniging van musici en musicologen" in Tsjechoslowakije geeft een nieuw tijdschrift uit in 't Engels: "Panorama of Czech Music"; het eerste nummer verscheen ter gelegenheid van het festival "Praagse Lente 1990". Het blad wordt gratis verspreid. Niet duidelijk is hoe frequent het zal verschijnen.

Het eerste nummer bevat een artikel over de relaties van Martinů met beroemde internationale dirigenten als Paul Sacher, George Szell, Vaclav Talick, Serge Koussevitzky e.a., geschreven door Jaroslav Mihule; een artikel van de componist Milan Slavický over moderne Tsjechische muziek vanaf 1960, waaruit blijkt dat er in de ontwikkeling van de Tsjechische muziek toch wel veel overeenkomsten zijn met die in andere Europese landen, zowel in oost als in west.

Veel, maar ook niet al te veel, werken worden genoemd en een beknopte discografie gegeven. Verder volgt er een interview met vooraanstaande musici uit vele landen, uit Nederland Harry Sparnaay (de basclarinettist van "Het Trio"), over de betekenis die de Tsjechische muziek voor hen heeft.

Toezending van het blad kan door geïnteresseerden worden aangevraagd aan
Association of Musicians and Musicologists
Maltéžské nám. 1
11801 Prague 1
C.S.F.R.

Hans Wallin.

MUZIKALE NOTEN

Moravanka na vijf jaar weer in Merselo

Het in Tsjechoslowakije zeer bekende blaasorkest 'Moravanka' was op 1 juni in Merselo tijdens de Muziekfeesten. Zoals de naam Moravanka al aangeeft, komt het orkest uit Moravië (Brno en omgeving). De muziek is grotendeels gebaseerd op volksmuziek uit die streek. Moravanka is qua bezetting nogal veranderd, maar de leiding is altijd in handen van Jan Slabák gebleven.

Het echtpaar Rieter uit Merselo, zelf al jaren trouw VVNT-lid, had alles in het werk gesteld om het orkest naar Nederland te krijgen.

Op vrijdagavond 1 juni rond half negen stroomde de feesttent vol. Tiny Rieter: "Het heet eigenlijk geen feesttent maar feestpaviljoen, want er zijn vaste wandborden geplaatst ter verbetering van de akoestiek".

De meeste nummers, die op deze avond werden gespeeld, zijn door Jan Slabák zelf geschreven. Het merendeel was afkomstig van Moravische volksliederen, sommige van Boheemse. Ivana, de vrouw van Jan en tevens zangeres, schrijft zelf ook bepaalde teksten. In het begin van de avond had Ivana wat moeite om de aandacht van de zaal te krijgen bij haar muziek-uitleg. Maar naarmate de avond vorderde luisterde het publiek met steeds meer aandacht en begon zelfs spontaan op de

maat mee te klappen. De avond was toen niet meer stuk te krijgen. Vooral toen František (Franta) Jirábek met zijn trombone een solo speelde tijdens 'Tiger Rag' (uiteraard niet door Jan zelf geschreven). Het publiek luisterde ademloos en na afloop kreeg hij een staand applaus. Er werd zelfs om een toegift gevraagd. Jan liet zelf ook blijken dat hij niet alleen goed kon dirigeren, maar ook goed kon blazen. De twee zangers en zangeressen zorgden voor een

prima vokale ondersteuning, soms terzijde gestaan van een derde zanger die bovendien enkele dansacts opvoerde. Het concert ging door tot een uur of één, maar het publiek kreeg er maar niet genoeg van. Na enkele toegifts hielden de orkestleden het voor gezien en vermoedelijk dachten ze toen maar aan één ding: 'slapen'.

Guido Schöpping.

x-x-x-x-x

FOLKLORE

Op 6 juli a.s. is het dan alweer zo ver, dan vangen in Heijen de Noordlimburgse kultuurdagen aan.

In het kort ziet het programma er als volgt uit:

Vrijdag 6 juli, Tsjechische muziekkavond m.m.v. **Mistrinanka**.

Entree f 16,--.

Zaterdag 7 juli, **Kapellen-carroussel** m.m.v. 4 blaaskapellen.

Entree f 3,50.

Zondag 8 juli, **Country** braderie op de buitenterreinen.

Countrymiddag. Vrij entree

Country dansavond. Entree f 3,50.

Dinsdag 10 juli, Vlaggenparade bij de kerk. 's Avonds **opening volksdansfestival** met na afloop volksdansbal. Vrij entree.

Woensdag 11 juli, 's middags kinderprogramma met doe dans en circus.

Entree f 2,50. 's Avonds volksdansprogramma. Entree f 10,--.

Donderdag 12 juli, 's middags demonstratie en doe dans voor ouderen, 's avonds volksdansprogramma met buitenlandse groepen. Entree f 12,50.

Vrijdag 13 juli, 's middags demonstratie en doe dans voor ouderen. Entree f 3,50.

's Avonds volksdansprogramma met buitenlandse groepen. Entree f 12,50.

Zaterdag 14 juli, ontvangst op het gemeentehuis te Gennep. 's Middags internationale doe dans, waarbij buitenlandse dansgroepen volksdansles geven.

Entree f 2,50. 's Avonds internationaal volksdansprogramma. Entree f 12,50.

Zondag 15 juli, folkloristische optocht en internationaal volksdansprogramma. Entree f 15,00. 's Avonds verbroederingsavond. Entree f 3,50.

Meer informatie over het programma kunt u krijgen via het speciale infonummer van de Stichting Noordlimburgse Kultuurdagen: 08851-14444.

x-x-x-x-x

WAT HET OOG STREELT

Tsjechoslowaakse grafiek- en schilderkunst in de Minikorf te Baarn

Eind april en begin mei heeft Jana Kokke-Jenčáková een tentoonstelling georganiseerd in Baarn waarin zij de schilderijen presenteerde van verschillende hedendaagse Tsjechoslowaakse kunstenaars. Als Slowaakse van origine is zij goed op de hoogte van vooral Slowaakse schilderkunst. Zij liet de werken zien van in Tsjechoslowakije bekende schilders zoals K. Ondřejčka, B. Jelinek, E. Schillerová, J. Kanan, I. Balej en K. Šafář. Ook heeft zij haar eigen schilderwerk tentoongesteld, geïnspireerd door haar verblijf in Slowakije en Nederland.

Jammer genoeg kreeg ik de uitnodiging voor haar tentoonstelling te laat zodat ik onze leden niet op tijd via onze ledenbrief op de hoogte kon stellen. Bij haar volgende tentoonstelling zal ik dit zeker goed maken. Leden die in haar verzameling geïnteresseerd zijn kunnen bij haar informatie krijgen op telefoonnummer 02154-15354.

Hella Molenaar.

ONZE BOEKENPLANK

"The origins of the second world war"

Dat geschiedenisboeken ook wel eens onzin of zelfs grove vertekeningen geven, bewijst A.J. Taylor met zijn overigens goede boek: "The origins of the second world war". De critische stellingname tegenover de Britse politiek wordt voor mijn gevoel verknoeid als hij over de capitulatie van "München" schrijft dat Benes achteraf gelijk had, want (ik vertaal even uit het Engels): "De Tsjechen bleven de verschrikkingen van de oorlog bespaard, niet alleen in 1938 maar gedurende de hele oorlog", en dan een uitspraak van Benes na de bevrijding over Praag: "Is het niet mooi? De enige midden-europese hoofdstad die niet verwoest is; dat heb ik bereikt".

Nou neem ik redelijkerwijze aan dat de schrijver Taylor toch wel eens van Lidice heeft gehoord en van de Slowaakse opstand en de verschrikkelijke repressailles. Dan zijn zijn uitspraken alleen maar dom te noemen.

Inderdaad, het is een wonder dat niet alleen Praag maar ook vele andere historische kleinere steden grotendeels behouden zijn gebleven, maar om nou strikt formeel ervan uit te gaan dat officieel "oorlog" en "bezetting" (het aantal Tsjechoslowaakse slachtoffers in de concentratiekampen loopt toch ook in de honderdduizenden) niet hetzelfde is, nee dat gaat me toch wel te ver.

Een goed ding valt over dit boek te schrijven, n.l. dat een van de hoofdoorzaken van de oorlog was, dat er in 1919 wel vredesvoorwaarden werden gedicteerd in Versailles, maar dat geen van de overwinnaars van toen bereid was er garant voor te staan, laat staan er offers voor te brengen.

Er is eens gezegd op een ledenvergadering dat een ieder die onwaarheden over Tsjechoslowakije leest maar persoonlijk moet reageren; ik doe het maar op deze wijze, voorlopig.

(A.J.P. Taylor: "The origins of the Second World War", Penguin Books, 1964)

Hans Wallin.

La Republique Tchecoslovaque 1918-1948, une expérience de démocratie"

Een zeer interessant geschiedenisboek over de eerste dertig jaren van het bestaan van Tsjechoslowakije, voor wie goed Frans kan lezen. Overigens is het boek oorspronkelijk Engels (Princeton 1973), het is dus een vertaling.

Een groot aantal auteurs, veelal medewerkers van oosteuropese herkomst aan Amerikaanse universiteiten, behandelen allerlei aspecten - politieke, sociale, economische - van de verschillende perioden: de parlementaire republiek van 1918-1939, de bezettingstijd, en de tweede republiek van 1945-1948 tot aan de communistische machtovername.

Nu is er over het interbellum, de periode tussen de wereldoorlogen wel meer literatuur, maar over de jaren '45-'48 niet zo veel; wat dit betreft voorziet het boek zeker in het opvullen van een leemte; er heeft in deze periode een gemengd economisch systeem - gedeeltelijk genationaliseerd, gedeeltelijk privé - redelijk goed gefunctioneerd en een welvaart gebracht, die het land gunstig deed afsteken bij zijn buurlanden, in het begin vooral ook bij Oostenrijk. Uitvoerig is ook behandeld de oorlog en de diverse verzetsgroepen waarbij Bohemen en Moravië apart worden behandeld van Slowakije.

Ook wordt een schatting van de oorlogsschade gegeven: 250.000 doden, 100.000 blijvend invaliden, 1.284 milliard Kronen aan materiële schade!

En dan beweert een Engelse historicus (zie onder een andere recensie in deze rubriek) dat "Tsjechoslowakije de verschrikkingen van de oorlog bespaard bleven".

(S.V. Mamatey en Radomír Luža (ed.) ISBN 2-906681-00-8)

Hans Wallin.

Erik Mossel: Literaire gids van Praag

Met de vakantie weer voor de deur en het feit dat steeds meer mensen hun vakantie in de 'Oost-europese' landen doorbrengen, lijkt het mij aardig de aandacht te vestigen op een bijzondere reisgids van Praag.

Er is natuurlijk door veel buitenlandse schrijvers over Praag geschreven, maar men komt meer te weten van de schrijvers die er zelf woonden en opgroeiden, zoals Čapek, Hrabal, Kafka, Rilke, Seifert, enz. De woon- en werkplaatsen van al deze schrijvers, hun ontmoetingsplaatsen, cafés en theaters, kunnen aan de hand van deze zeer gedetailleerde gids worden bezocht. Het boek is geïllustreerd met foto's van huizen, gevelstenen, standbeelden, portretten, facsimile's en literaire curiosa.

De gids is ook een uitvoerige informatiebron voor degenen die geïnteresseerd zijn in de Tsjechoslowaakse literatuur in het algemeen. Er is een beknopt overzicht van de Tsjechoslowaakse literatuur, een lijst van bibliotheken en archieven, een lijst van boekwinkels en antiquariaten en een lijst van Tsjechoslowaakse literatuur in Nederlandse vertaling.

Om het de geïnteresseerde wandelaar makkelijk te maken zijn de te bezoeken objecten per stadswijk gerangschikt. Binnen iedere wijk gaat men van straat naar straat om de belangwekkende adressen te bezoeken.

Enige voorbeelden van wederwaardigheden die in de gids genoemd worden zijn bijvoorbeeld:

- Dat men Magister Hanus, die het astronomische uurwerk in het Oude-Stadraadhuis had ontworpen (1490), zijn gezichtsvermogen ontnam om te voorkomen dat hij voor anderen een soortgelijk prachtig werkstuk zou maken. Uit wraak heeft hij toen zijn arm in het loopwerk gestoken, waarop het raderwerk bleef stilstaan.
- Dat "In de groene kikker" aan U radnice 8/13 de beul Jan Mydlář zijn inkomsten in deze herberg verdrong, nadat hij in 1621 de onthoofding aan vierentwintig Praagse edelen voltrok.
- Dat in de Dalibor-toren aan Zlatá ulička de ridder Dalibor van Kozojedy (15e eeuw) gevangen zat. De omwonenden waren erg onder de indruk van zijn wonderschone vioolspel. Maar wat men voor vioolspel hield, bleken later de pijnkreten van Dalibor te zijn, die werd gemarteld.
Enzovoort, enzovoort.

trapide tours

TOURINGCAR EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

Hoewel deze gids al in 1988 is verschenen, dacht ik hem alsnog onder uw aandacht te brengen, omdat hij in een voorgaande Ledenbrief slechts genoemd werd.

Erik Mossel: Literaire gids van Praag. Uitg. Hadewych; ISBN 90 70876 88 4. Prijs f 34,50.

L. Thio.

Burgakker 15
5281 CH Boxtel
telefoon 04116-83278
telex 50803

Cinerec

- ★ kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- ★ import/export Muziekinstrumenten
- ★ import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- ★ muziekuitgeverij Tsjechische blaasmuziek

NEDERLANDS-TSJECHISCH WOORDENBOEK

Nieuw! Professioneel woordenboek met ca. 54.000 trefwoorden + 90 pagina's Nederlandse grammatica. Up-to-date en compleet voor iedereen die - op welke manier dan ook - geconfronteerd wordt met het Tsjechische taalgebied. Dit woordenboek bestrijkt het taalgebruik van tal van vakgebieden: van handel tot rechten, van medicijnen tot botanica, van wiskunde tot muziek, enz.

• ISBN 90-73014-03-4 • 772 blz. • prijs f 48,50

Verkrijgbaar bij de boekhandel of rechtstreeks bij:

Uitgeverij PRIMO VERE bv, Postbus 82411, 2508 EK Den Haag, 070 - 3522837

Pensioenadviezen
Financieringen

Gunstige spaarvormen

Verzekeringen
Hypotheken

a s s u r a n t i ë n

Apeldoornselaan 72
2573 LN Den Haag
070 - 362 40 50

Ben v.d. Burg
privé: 070 - 345 93 52

SINDS 12 JAAR BEËDIGDE VERTALINGEN
TSJECHISCH, SLOWAAKS, NEDERLANDS V.V.
OOK RUSSISCH EN DUIJS
(DOKUMENTEN, FOLDERS E.D.):

HANNA J. TEBRA-VAŠÁKOVÁ

KORIANDER 11

8252 CL DROUWEN

TEL. 03210-17937

FAX 03210-14808

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met C S A

CZECHOSLOVAK AIRLINES

- ★ met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- ★ vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- ★ met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere Inlichtingen:

CSA

Leldsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 200839 of 200719

V.V.N.T. - Kerst-/Nieuwjaarsteis

12-daagse SILVESTERREIS

naar LUHAČOVICE

van 22 december 1990 t/m

2 januari 1991

Inzenden aan:

V.V.N.T.-Reisdienst
p/a Redactie Ledenbrief
Nieuwendamiaan 274
2547 JR 's-GRAVENHAGE
Tel. 070-3258679

AANMELDINGSFORMULIER

Invullen in blokletters a.u.b. en inzenden met twee gelijke, recente pasfoto's per persoon.

1^e DEELNEMER

2^e DEELNEMER

Naam *)

Voornamen *)

Adres

Postcode + Woonplaats

Telefoon

Man/Vrouw

Nationaliteit

Beroep

Werkgever (Naam + adres)

Geboortedatum

Geboorteplaats

Paspoortnummer

Paspoort geldig tot
(moet geldig zijn tot Mei '91)

Lidmaatschapsnummer
V.V.N.T.

*) Ook meisjesnaam vermelden; Alleen 1e voornaam voluit

Wenst te boeken voor (aankruisen):

Ann.Verz.

- ☐ een tweepersoonskamer ter plaatse (douche en WC) ad f 1150,-
- ☐ een tweepersoonskamer ter plaatse (bad en WC) ad f 1190,-
- ☐ een éénpersoonskamer ter plaatse (douche en WC) ad f 1240,-
- ☐ is bereid een tweepersoonskamer met andere reisgenoot te delen
- ☐ wenst collectieve annuleringsverzekering (voor premie zie achter reissom)
- ☐ wenst collectieve reisverzekering ad f 1,50 p.p. per dag zonder eigen risico
- ☐ stapt in te: Amsterdam / Den Haag / Rotterdam / Utrecht / Arnhem **)
- ☐ wenst diët-maaltijden (soort
- ☐ doorhalen wat niet van toepassing is.

f 43,-
f 44,50
f 46,44

Datum:

Handtekening:

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN
BIER, WIJN & GEDISTILLEERD
UIT

TSJECHOSLOWAKIJE
DENEMARKEN
HONGARIJE
FRANKRIJK
DUITSLAND
ITALIE

H.A.J. SCHOUTEN & ZOON B.V.

TASMANSTRAAT 131 - 135

2518 VM DEN HAAG

TELEFOON 070 - 3 454202

TELEFAX 070 - 3 614201

GROTE SORTERING RELATIEGESCHENKEN

OP HET NIPPERTJE

Tentoonstelling

Nog net voor de ledenbrief naar de drukker ging, ontvingen wij het volgende bericht: In Museum Mooi Nederland, Van Randwijckweg 2, 6573 EJ BEEK/UBBERGEN, telefoon 08895-43359 werd zaterdag 16 juni een tentoonstelling geopend van kleuretsen, gemaakt door Eva Hašková.

Zij is geboren in Kladno in 1946, studeerde in Praag aan de Hoge school voor Kunstnijverheid en bezit veel technische vaardigheid. Zij is een waardige representante van Tsjechoslowaakse kunst en exposeerde reeds in o.a. Praag, Sofia, Warschau en Konstanz. Zij heeft ook boekillustraties en ex-libris gemaakt.

Deze tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met J. Souverein van de prent-verzameling "In de Roozetak".

Het Museum Mooi Nederland is elke woensdag t/m zondag geopend van 13.00-17.00 uur.

ALLERHANDE

Uit de Neue Prager Presse:

De Praagse Informatiedienst oriënteert zich in dit seizoen voornamelijk op individuele bezoekers. Excursies vinden plaats op woensdagen, vrijdagen en zaterdagen steeds om 13.30 uur. De rondritten duren ca. 4 uur. De prijs bedraagt 160 Kronen.

Voorts kunnen op verzoek speciale rondleidingen gemaakt worden op architectonisch gebied of literatuur en muziek en zo als reeds gemeld "Op de sporen van Duitse schrijvers in Praag". Kosten 60 Kronen.

De Praagse Informatiedienst vindt u: In het stadsdeel Klárov in de Letenská straat; In Na Přikopě nr. 20; In het Raadhuis van de Oude Stad; In de passage Zwarte Roos in de Panskástraat nr. 4 en in de hal van het Metrostation "Hradčanská".

Voorts wordt ook een rondleiding langs oud Praagse spookgeschiedenissen aanbevolen.

L.J.B.

V.V.N.T.

Redactie: Nieuwendamln. 274

2547 JR 's-GRAVENHAGE

DRUKWERK

Port betaald

Port payé

's-Gravenhage